

AANVULLEND ECOLOGISCH ONDERZOEK

VINCENTIUSSTRAAT 3-7

TE ROOSENDAAL

Ecologie

Rapportage aanvullend ecologisch onderzoek

Vincentiusstraat 3-7 te Roosendaal

Opdrachtgever	Harm Post Advies Bakenbergseweg 1-4 6814 MA Arnhem
Rapportnummer	6779.005
Versienummer	D1
Status	Eindrapportage
Datum	10 oktober 2018
Vestiging	Brabant Heinz Moormannstraat 1b 5831 AS Boxmeer 0485 - 581818 boxmeer@econsultancy.nl
Opsteller	S.H.W.M. Claessens, MSc
Paraaf	
Kwaliteitscontrole	drs. J.G.T. Driessen
Paraaf	

Kwaliteitszorg

Econsultancy is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is een vereniging van ecologische advies- en -onderzoeksbureaus en werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en behartigt de belangen van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde protocollen en richtlijnen voor onderzoek. Het onderzoek betreft echter een momentopname en geeft een inschatting van de aanwezigheid van beschermde soorten op de onderzoekslocatie. Het incidenteel voorkomen van beschermde soorten is nooit met zekerheid uit te sluiten. Econsultancy accepteert op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Econsultancy uitgevoerde onderzoek neemt.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	1
2	GEBIEDSBESCHRIJVING	2
	2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving	2
	2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen	4
3	RESULTATEN VOORGAAND ONDERZOEK	4
	3.1 Huismus	4
	3.2 Gierzwaluw	5
	3.3 Vleermuizen	5
4	ONDERZOEKSMETHODIEK	6
	4.1 Huismussen	6
	4.2 Gierzwaluwen	6
	4.3 Vleermuizen	6
5	ONDERZOEKSRESULTATEN	7
	5.1 Huismus	7
	5.2 Gierzwaluw	7
	5.3 Vleermuizen	8
6	TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING	11
	6.1 Huismus	11
	6.2 Gierzwaluw	11
	6.3 Vleermuizen	11
7	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	12

1 INLEIDING

Econsultancy heeft van Harm Post Advies opdracht gekregen voor het uitvoeren van een aanvullend ecologisch onderzoek, in het kader van de voorgenomen herontwikkeling van het klooster en de bijbehorende tuin aan de Vincentiusstraat 3-7 te Roosendaal.

Het aanvullend ecologisch onderzoek naar gebouwbewonende vleermuizen zoals gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en gewone grootoorvleermuis is uitgevoerd naar aanleiding van de resultaten van de quickscan flora en fauna die Econsultancy in juni 2018 op de onderzoekslocatie heeft uitgevoerd (rapport 6779.003, d.d. 6 juni 2018). Uit de quickscan blijkt dat, om de effecten van de ingreep volledig te kunnen toetsen aan de Wet natuurbescherming er ten aanzien van huismus, gierzwaluw en gebouwbewonende vleermuizen.

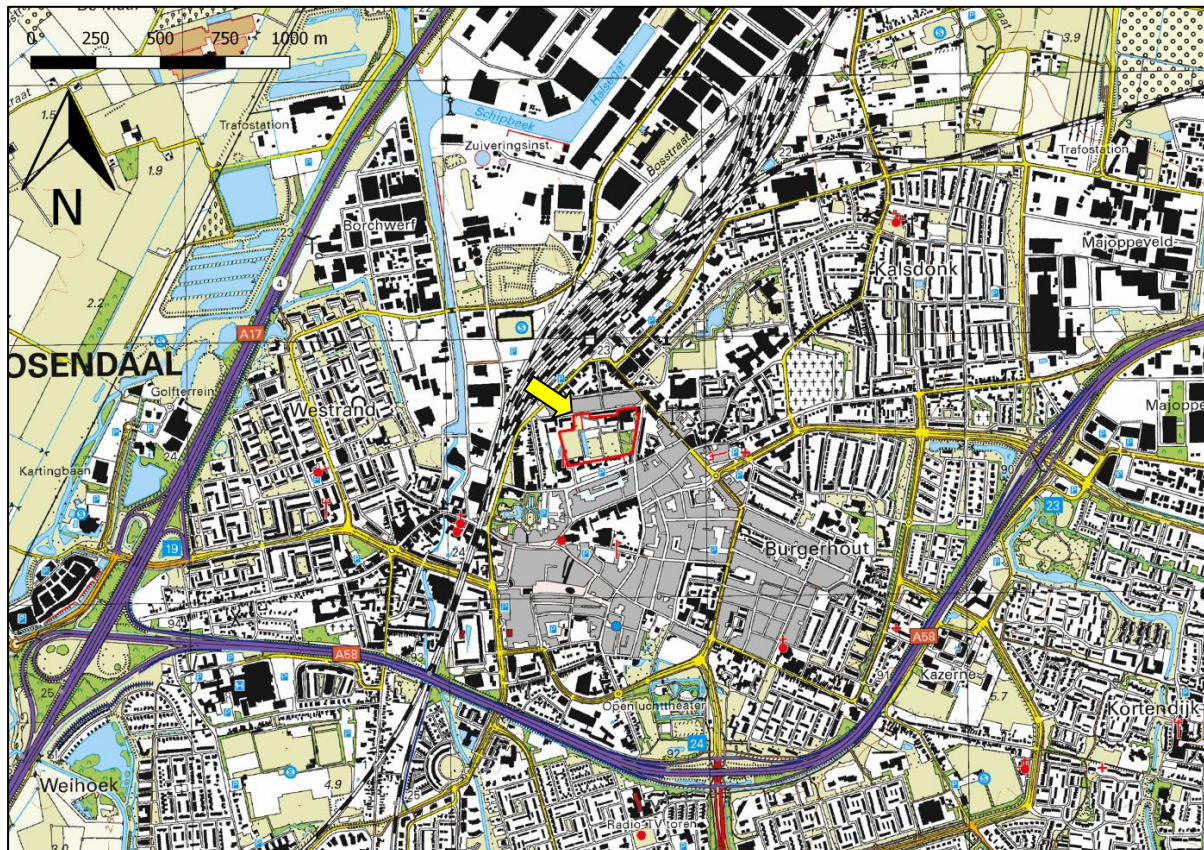
Econsultancy is lid van de branchevereniging "Netwerk Groene Bureaus" en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde gedragscode en protocollen.

2 GEBIEDSBESCHRIJVING

2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving

De onderzoekslocatie (circa 5.500 m²) ligt aan de Vincentiusstraat 3-7, in de kern van Roosendaal. In figuur 1 is de topografische ligging van de onderzoekslocatie weergegeven.

Volgens de topografische kaart van Nederland, kaartblad 49 F (schaal 1:25.000), zijn de coördinaten van het midden van de onderzoekslocatie X = 495.936, Y = 671.655.

Figuur 1. Topografische ligging van de onderzoekslocatie.

De onderzoekslocatie bestaat uit een T-vormig klooster met een siertuin waarin meerdere bijgebouwen te vinden zijn, o.a. een kapel, een buurthuis en een schuur met daaraan een overkapping. Het klooster is gevestigd in het centrum van Roosendaal, ten westen van het treinstation Roosendaal.

In figuur 2 is een luchtfoto van de onderzoekslocatie en de directe omgeving weergegeven. De figuren 3 t/m 8 geven een impressie van de onderzoekslocatie, middels foto's die zijn genomen tijdens het veldbezoek van de quickscan (6779.003, d.d. 2 mei 2018).

Figuur 2. Luchtfoto onderzoekslocatie en directe omgeving.

Figuur 3. Noordzijde van het klooster op de onderzoekslocatie.

Figuur 4. Veld met hoge vegetatie en fruitbomen, aan de achterkant ten zuidoosten van het klooster.

Figuur 5. Schuur met overkapping ten oosten van het klooster.

Figuur 6. Zijzicht zuidoost kant van het klooster op de onderzoekslocatie.

Figuur 7. Vijver aan de zuidkant van het klooster.

Figuur 8. Zuidzijde van het klooster op de onderzoekslocatie.

2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen

De initiatiefnemer is voornemens in de kloostertuinen 50 nieuwe woningen te realiseren. In het kloostergebouw wordt ruimte gemaakt voor zorgeenheden, appartementen, maisonnettes en kleinschalige bedrijfsfuncties (zie figuur 9). Hiervoor zullen twee gebouwen gesloopt worden en zal het monumentale klooster gerenoveerd worden.

Figuur 9. Toekomstige situatie.

3 RESULTATEN VOORGAAND ONDERZOEK

Uit de quickscan blijkt dat, om de effecten van de ingreep volledig te kunnen toetsen aan de Wet natuurbescherming er op sommige punten meer informatie is benodigd:

3.1 Huismus

De onderzoekslocatie is geschikt als broedlocatie voor huismussen. De huismus broedt onder het dak tussen dak en dakbeschot. De bebouwing op de onderzoekslocatie vormt door de aanwezigheid van spleten en een dakgoot een geschikte nestlocatie voor de jaarrond beschermde huismus (figuur 10). Bij het renoveren van de bebouwing kan daarom sprake zijn van verstoring en vernietiging ten aanzien van een vaste rust- en verblijfplaats van de huismus.

Aan de zuidoostkant van de kloostertuin staat een bijgebouw welke gesloopt gaat worden. Dit gebouw heeft een plat dak en heeft geen nestmogelijkheden voor de huismus. Zo ook de

Figuur 10. Dakgoot geschikt voor huismussen aan de westkant van het klooster.

schuur en overkapping aan de oostkant van het klooster.

3.2 Gierzwaluw

De gierzwaluw broedt net als de huismus onder het dak en prefereert hierbij dakpannen, maar maakt daarnaast ook gebruik van spleten en gaten in onder andere boeiboorden en muren. Gierzwaluwen vliegen met hoge snelheid hun nestlocaties binnen en hebben daarvoor een vrije aanvliegroute nodig. De soort is volgens gegevens van het NDFF in de wijk waargenomen. Het betreft waarneming uit het Meetnet Urbane Soorten (SOVON), waarbij meerdere exemplaren worden gemeld.

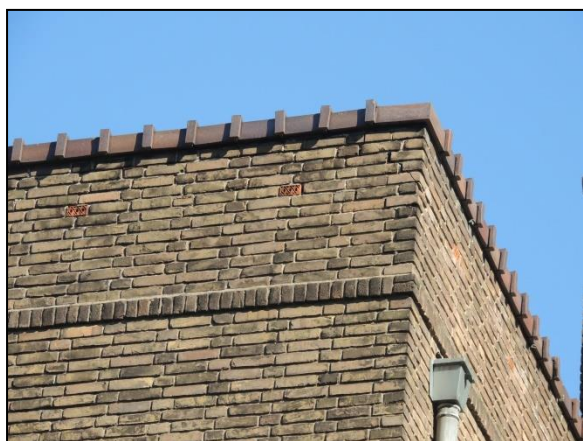
Figuur 11. Boeiboord geschikt voor gierzwaluwen aan de westkant van het klooster.

De verwachting is dat het klooster geschikte ruimtes bevat die dienst kunnen doen als vaste verblijfplaats voor de gierzwaluw. Het betreffen ruimtes onder dakpannen die toegankelijk via overhangende dakpannen en de scheuren en gaten in de boeiboorden. Deze moeten nader onderzocht worden.

3.3 Vleermuizen

De te slopen bebouwing op de onderzoekslocatie is in principe geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. Er zijn openingen langs de randen van het dak waar vleermuizen in kunnen verblijven.

De te renoveren bebouwing op de onderzoekslocatie is geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen, vanwege de aanwezigheid van geschikte openingen die toegang verlenen tot de spouwmuren. De ruimte langs de dakranden geeft toegang tot ruimte onder de dakpannen. Verder zijn er op verscheidene plekken ruimtes achter betimmeringen waargenomen waar vleermuizen gebruik van kunnen maken.

Figuur 12. Openingen langs de randen van het dak zijn zeer geschikt voor vleermuizen.

Figuur 13. Openingen onder dakpannen welke door vleermuizen gebruikt kunnen worden.

Het klooster en het bijgebouw aan de zuidoostzijde zijn geschikt als verblijfplaats voor de gewone dwergvleermuis, de ruige dwergvleermuis en laatvlieger. Als laatst heeft het klooster een open zolder met vrije hangplekken die toegankelijk is voor grootoorvleermuis. Deze soorten kunnen de bebouwing in principe gebruiken als zomerverblijfplaats, kraamverblijfplaats en als paarverblijfplaats.

Een deel van de bomen op de onderzoekslocatie bevat mogelijk holtes die potentieel zijn voor boom-bewonende vleermuizen zoals de ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, franjestaart, baardvleermuis en watervleermuis. Wanneer in de tuin bomen met holtes gekapt worden zou in geval van aanwezigheid van een verblijfsfunctie van vleermuizen kunnen leiden tot overtreding van de Wet natuurbescherming.

4 ONDERZOEKSMETHODIEK

4.1 Huismussen

Voor het onderzoek naar huismus hebben tussen 1 april en 15 mei twee veldbezoeken plaatsgevonden met een tussenliggende periode van minimaal 10 dagen (zie tabel I). De veldbezoek vonden plaats in de ochtend. De onderzoeksinspanning was conform hetgeen is gesteld in de soortenstandaard (BIJ12, versie 1.0, juli 2017). Tijdens de veldbezoeken is gezocht naar roepende huismussen. Mannetjes huismussen roepen met name in het voorjaar ('s ochtends) vaak vanaf de dakranden/goten waar hun nesten zich bevinden. Bij het aantreffen van roepende mannetjes mag worden aangenomen dat zich onder het betreffende dak één of meerdere nesten bevinden. Tevens werd gedurende de rondes in de ochtend gelet op huismussen die (met nestmateriaal) onder dakpannen of andere nestlocaties verdwijnen. Behalve op de onderzoekslocatie, werd ook de directe omgeving onderzocht op de aanwezigheid of geschiktheid van de bebouwing voor huismus.

Tabel I. Onderzoeksinspanning huismussen

Datum	Tijd	Temperatuur	Weersomstandigheden
2 mei 2018	09:00 – 10:00	16,9 °C	Onbewolkt, droog en windstil.
15 mei 2018	08:00 – 09:00	17,2 °C	Onbewolkt, droog en een matige windkracht.

4.2 Gierzwaluwen

Voor het onderzoek naar gierzwaluw hebben tussen 1 juni en 15 juli drie veldbezoeken plaatsgevonden met een tussenliggende periode van minimaal 10 dagen (zie tabel II). De onderzoeksinspanning was conform hetgeen is gesteld in de soortenstandaard (BIJ12, versie 1.0, juli 2017). De veldbezoeken vonden plaats gedurende de avondschemering, tussen 18.00 uur en zonsondergang. In de betreffende periode scheren groepen gierzwaluwen langs gevels van panden waarin zich nesten bevinden. De vrouwtjes die zich op het nest bevinden beantwoorden vervolgens het “gieren” van langs vliegende groepen soortgenoten. Bovendien zijn tijdens de avondschemering vaak invliegende vogels waar te nemen. Het veldwerk van de gierzwaluw is gecombineerd met het vleermuizen veldwerk.

Tabel II. Onderzoeksinspanning gierzwaluwen

Datum	Tijd	Temperatuur	Weersomstandigheden
11 juni 2018	21:00 – 23:00	18,2 °C	Zwaar bewolkt, droog en een matige windkracht.
27 juni 2018	20:45 – 22:45	17,9 °C	Half bewolkt, droog en een matige windkracht.
11 juli 2018	21:00 – 23:00	17,8 °C	Half bewolkt, droog en windstil.

4.3 Vleermuizen

Voor het aanvullend onderzoek naar vleermuizen is de functie van de onderzoekslocatie en de directe omgeving onderzocht. Hiervoor zijn in totaal zes aanvullende veldbezoeken uitgevoerd (zie tabel III). De inventarisatiemethode is conform het vleermuisprotocol voor gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis, franjestaart, baardvleermuis watervleermuis en grootoorvleermuis (Netwerk Groene bureaus, 2017). De onderzoeksinspanning is gebaseerd op de functies zomerverblijfplaats, kraamverblijfplaats, paarverblijfplaats en massa winterverblijfplaats. Gedu-

rende de periode juni tot en met half juli zijn vier veldbezoeken uitgevoerd voor de functies zomer- en kraamverblijfplaatsen. Gedurende de periode augustus en september zijn normaal twee veldbezoeken uitgevoerd. Tijdens alle veldbezoeken zijn de functies vliegroue en foerageergebied meegenomen in het onderzoek. Tevens is er gelet op boombewonende vleermuizen die mogelijk gebruik konden maken van de boomopstand in de kloostertuin.

Tabel III. *Onderzoeksinspanning vleermuizen*

Datum	Tijd	Temperatuur	Weersomstandigheden
25 mei 2018	02:30 – 05:38	16,5 °C	Bewolkt, droog en een matige windkracht.
11 juni 2018	22:00 – 00:00	18,2 °C	Zwaar bewolkt, droog en een matige windkracht.
4 juli 2018	02:25 – 05:25	19,2 °C	Half bewolkt, droog en windstil.
11 juli 2018	21:00 – 00:00	17,8 °C	Half bewolkt, droog en windstil.
18 augustus 2018	00:00 – 02:30	14,3 °C	Half bewolkt, droog en windstil.
8 september 2018	01:00 – 02:00	14,0 °C	Zwaar bewolkt, droog en een matige windkracht.

Alle veldbezoeken zijn uitgevoerd met behulp van een batdetector (Elekon Batlogger M) met opnamemogelijkheid. Een batdetector zet het voor het menselijk gehoor niet hoorbare ultrasone geluid van vleermuizen om naar frequenties die wel hoorbaar zijn. Op basis van de geluidsfrequenties en ritmes kunnen verschillende soorten vleermuizen worden onderscheiden. De opnamemogelijkheid is belangrijk omdat de geluidsopnames kunnen worden gebruikt voor het determineren van soorten die op basis van hun geluid moeilijk zijn te onderscheiden (met name Myotis-soort) en waarbij het sonogram uitsluitend kan geven. Hierbij wordt gebruik gemaakt van analyseprogramma Batsound en of BatExplorer.

5 ONDERZOEKSRESULTATEN

5.1 Huismus

Huismussen nestelen meestal in ruimtes onder dakpannen, die zij via de dakgoot kunnen bereiken. Tijdens het gehele onderzoek zijn er geen huismussen op de onderzoekslocatie en de directe omgeving waargenomen, ondanks het geschikte habitat voor huismus op de onderzoekslocatie door de aanwezigheid van een dakpannen dak en geschikte openingen met ruimtes. Oorzaak hiervan ligt naast de landelijke trend voor wat betreft de achteruitgang van deze soort, mogelijk in de aanwezigheid van meer geschikte schuilplaatsen in de omgeving, zoals geschikte woonhuizen met voldoende struiken die kunnen dienen als schuilplaats en foerageerplek voor de huismus. Op basis van de huidige onderzoeksinspanning kan worden uitgesloten dat de te renoveren bebouwing een vaste rust- en verblijfplaats vormt voor huismus.

5.2 Gierzwaluw

Gierzwaluwen nestelen meestal in ruimtes onder dakpannen en openingen onder boeidelen. Gierzwaluwen vliegen gegroepeerd met hoge snelheden tussen de gebouwen door en vliegen daarbij plotseling ergens binnen. Tijdens de betreffende avondrondes zijn er meerdere (maximaal dertig per avond) gierzwaluwen hoog boven de onderzoekslocatie waargenomen. Op de onderzoekslocatie zijn gedurende de veldbezoeken die plaatsvonden tijdens het broedseizoen zes vaste rust- en verblijfplaatsen waargenomen van de gierzwaluw. Eén verblijfplaats is aangetroffen in de nok van het dak en één in de klokkentoren. Daarnaast zijn er vier verblijfplaatsen in een boeiboord aangetroffen, twee aan de noordzijde van het klooster en twee aan de oostzijde. De verblijfplaatsen aan de oostzijde zijn bereikbaar via een regenpijp (zie figuur 14). Tijdens de voorgenomen renovatie plannen blijven het dak, de klokkentoren en de boeiboorden ongedeerd. Verstoring ten opzichte van de gierzwaluw zijn dan ook niet aan de orde. De aangetroffen vaste rust- en verblijfplaatsen blijven tijdens de voorgenomen plannen ongedeerd.

Figuur 14. Aangetroffen vaste rust- en verblijfplaats van de gierzwaluw op de onderzoekslocatie.

5.3 Vleermuizen

Verblijfplaatsen binnen de onderzoekslocatie

Tijdens geen van de veldbezoeken zijn er vaste rust- en verblijfplaatsen aangetroffen in de te slopen bebouwing op de onderzoekslocatie. Tevens zijn er op de onderzoekslocatie geen indicaties geweest dat boombewonende vleermuizen een verblijfplaats hadden in een van de aanwezige bomen op de onderzoekslocatie. Wel is er een groot zomerverblijf aangetroffen aan de zuidzijde van het klooster. Dit verblijf bevindt zich in een boeiboord en wordt gebruikt door acht individuen van de gewone dwergvleermuis (zie figuur 15). Tijdens de veldbezoeken die plaatsvonden in de kraamperiode is het aantal individuen dat gebruikt maakte van deze verblijfplaats niet gegroeid. Hiermee kan worden geconcludeerd dat het niet om een kraamverblijfplaats gaat, maar om een groot zomerverblijf. Daarnaast zijn er drie zomerverblijfplaatsen van elk één gewone dwergvleermuis aangetroffen in het klooster (één tussen een raamkozijn aan de noordzijde van het klooster, één onder een dakpan aan de zuidoosthoek van klooster, onder de derde dakpan van rechts en één in een boeiboord aan de noordzijde (zie figuur 15)). Tevens is er één zomerverblijfplaats van één ruige dwergvleermuis aangetroffen in een boeiboord aan de zuidwesthoek van het klooster (zie figuur 15).

Aangezien de overige vier verblijfplaatsen elk door slechts één individuen gebruikt worden in de kraamperiode, kan een kraamverblijfplaats op de onderzoekslocatie worden uitgesloten. In de paarperiode zijn geen mannetjes die een duidelijke binding vertoonde met het pand. De aangetroffen verblijfplaatsen worden niet gebruikt als paarverblijfplaats. Tevens zijn er geen zwermactiviteiten waargenomen die duiden dat er in het klooster een massawinterverblijfplaats gevestigd is. Mogelijk dient het klooster wel als milde winterverblijfplaats van enkele individuen.

Tijdens de voorgenomen renovatie plannen blijven het dak, het betreffende raamkozijn en de boeiboorden ongedeerd. Verstoring ten opzicht van vleermuizen is dan ook niet aan de orde tijdens de renovatieplannen. De aangetroffen vaste rust- en verblijfplaatsen blijven tijdens de voorgenomen plannen ongedeerd.

Figuur 15. Aangetroffen zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis op de onderzoekslocatie.

Verblijfplaatsen buiten de onderzoekslocatie

Tijdens de veldbezoeken is er geen verdere indicatie geweest van een zomer-, kraam-, en/of paarverblijfplaats in de directe omgeving van de onderzoekslocatie. Het is door de onderlinge afstand tot de bebouwing in de omgeving en de afwezigheid van overige geschikte bomen met spleten of holtes niet aannemelijk dat er in de directe invloedssfeer van de onderzoekslocatie potentiële verblijfplaatsen aanwezig zijn die negatieve invloed kunnen ondervinden van de werkzaamheden.

Foeragerende / passerende vleermuizen

Tijdens de veldbezoeken zijn er binnen de onderzoekslocatie meerdere (maximaal vijftien per avond) foeragerende gewone dwergvleermuizen, enkele (maximaal drie per avond) foeragerende ruige dwerg vleermuis, enkele (maximaal één per avond) rosse vleermuis en enkele (maximaal één per avond) foeragerende laatvliegers waargenomen. Het aanwezige foerageerhabitat rondom de onderzoekslocatie blijft bestaan. Hierdoor is er geen sprake van een vermindering van de foerageermogelijkheden rondom de onderzoekslocatie. De plannen zullen, gezien de kleine aantallen en doordat er meer geschikt foerageergebied in de directe omgeving van de onderzoekslocatie aanwezig is, geen aantasting van belangrijk foerageerhabitat vormen.

Vliegroutes

Vleermuizen maken veelal gebruik van lijnvormige (donkere) landschapselementen als houtsingels, beken en lanen om zich te verplaatsen tussen verblijfplaatsen en foerageergebieden. Dergelijke potentiële vliegroutes zijn op de onderzoekslocatie niet aanwezig. Door de herstructurering van de onderzoekslocatie worden geen vliegroutes verstoord. Tijdens de veldbezoeken zijn geen eenduidige vliegpatronen aangetroffen die door meerdere individuen worden gevolgd. Waargenomen vleermuizen betreffen exemplaren, die uit verschillende richtingen afkomstig zijn. Er is geen sprake van een eenduidig vliegpatroon dat door meerdere individuen wordt gevolgd. Overtreding ten aanzien van vliegroutes is hierbij niet aan de orde.

6 TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING

6.1 Huismus

De huismus is beschermd op grond van de Europese vogelrichtlijn. Voor in de omgeving van Roosendaal voorkomende huismussen geldt dat de onderzoekslocatie geen functie heeft als broedplaats voor deze soort. Bij de voorgenomen ingreep vindt dan ook geen verstoring plaats van de huismus waardoor overtreding van de Wet natuurbescherming niet aan de orde is.

6.2 Gierzwaluw

De gierzwaluw is beschermd op grond van de Europese vogelrichtlijn. Voor in de omgeving van Roosendaal voorkomende gierzwaluwen geldt dat de onderzoekslocatie een functie heeft als broedplaats voor deze soort. Op zes locaties binnen het kloosters zijn verblijfplaatsen van de gierzwaluw aangetroffen. Tijdens de renovatiewerkzaamheden blijven de boeiboorden, het dak en de klokkentoren ongedeerd, waardoor de werkzaamheden niet leiden tot verstoring of vernietiging van de aangetroffen zes verblijfplaatsen van de gierzwaluw. Bij de voorgenomen ingreep vindt dan ook geen verstoring plaats van de gierzwaluw waardoor overtreding van de Wet natuurbescherming niet aan de orde is.

6.3 Vleermuizen

Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten genieten binnen de Wet natuurbescherming een strikte bescherming. Alle vleermuissoorten staan vermeld in bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn. Dit betekent dat ze beschermd zijn tegen verstoring van vaste rust- en verblijfplaatsen. Onder deze vaste rust- en verblijfplaatsen wordt verstaan: "het gehele systeem waarvan een populatie gebruik maakt tijdens de jaarcyclus van de soort". Dit houdt in dat niet alleen de zomer-, kraam-, paar en winterverblijfplaatsen maar ook de verbindingen hiertussen (vliegroutes) en de essentiële foerageergebieden bescherming genieten.

Vleermuizen zijn streng beschermd omdat dat ze erg kwetsbaar zijn. De afgelopen vijftig jaar zijn sommige soorten erg zeldzaam geworden of geheel verdwenen. Maar al te vaak worden bomen gekapt en oude gebouwen gerenoveerd of gesloopt. Als zich hierin een vleermuiskolonie bevindt, heeft dat grote gevolgen voor de vleermuisstand in de wijde omgeving. Omdat ze meestal maar één jong per jaar krijgen, kan herstel erg lang duren. Vleermuizen kunnen zelf geen verblijfplaatsen maken en zijn dus afhankelijk van bestaande verblijfplaatsen. Daarnaast hebben ingrepen in het landschap ook negatieve gevolgen doordat foerageergebieden en vliegroutes, waar vleermuizen jaren achtereen gebruik van maken, verdwijnen. De impact die een ingreep kan hebben verschilt sterk per situatie en per soort waardoor meestal gedetailleerde gegevens nodig zijn om een passend advies te geven.

Tijdens de renovatiewerkzaamheden blijven de boeiboorden, het dak en het desbetreffende raamkozijn ongedeerd, waardoor de werkzaamheden niet leiden tot verstoring of vernietiging van de aangetroffen vijf zomerverblijfplaatsen en mogelijk milde winterverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis. Bij de voorgenomen ingreep vindt dan ook geen verstoring plaats van gebouwbewonende vleermuizen waardoor overtreding van de Wet natuurbescherming niet aan de orde is.

7 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

Econsultancy heeft in opdracht van Harm Post Advies een aanvullend ecologisch onderzoek uitgevoerd, in het kader van de voorgenomen herontwikkeling aan het klooster en de bijbehorende tuin aan de Vincentiusstraat 3-7 te Roosendaal.

Het aanvullend ecologisch onderzoek naar huismus, gierzwaluw en gebouwbewonende vleermuizen zoals gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en gewone grootoorvleermuis is uitgevoerd naar aanleiding van de resultaten van de quickscan flora en fauna die Econsultancy in juni 2018 op de onderzoekslocatie heeft uitgevoerd (rapport 6779.003, d.d. 6 juni 2018). Uit de quickscan blijkt dat, om de effecten van de ingreep volledig te kunnen toetsen aan de Wet natuurbescherming er ten aanzien van huismus, gierzwaluw en gebouwbewonende vleermuizen.

Voorgenomen ingreep

De initiatiefnemer is voornemens in de kloostertuinen 50 nieuwe woningen te realiseren. In het kloostergebouw wordt ruimte gemaakt voor zorgeenheden, appartementen, maisonnettes en kleinschalige bedrijfsfunctie. Hiervoor zullen twee gebouwen gesloopt worden en zal het monumentale klooster gerenoveerd worden.

Functie onderzoekslocatie voor huismussen

De onderzoekslocatie heeft geen functie voor de streng beschermde huismus. Huismussen werden tevens niet waargenomen in de directe omgeving van de onderzoekslocatie.

Functie onderzoekslocatie voor gierzwaluwen

De onderzoekslocatie bevat zes vaste rust- en verblijfplaatsen van de gierzwaluw. Tijdens de werkzaamheden blijven de boeiboorden, het dak en de klokkentoren onverstord. Verstoring van de aangetroffen vaste rust- en verblijfplaats is dan ook op voorhand te voorkomen waardoor geen overtreding plaatsvindt van de Wet natuurbescherming.

Functie onderzoekslocatie voor vleermuizen

De te slopen bebouwing heeft geen functie voor gebouwbewonende vleermuizen. Tevens zijn er op de onderzoekslocatie geen indicaties geweest dat boombewonende vleermuizen een verblijfplaats hebben in een van de aanwezige bomen op de onderzoekslocatie.

Bij de voorgenomen renovatie is geen sprake van verstoring van een viertal zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en één van de ruige dwergvleermuis. Tijdens de werkzaamheden blijven het dak, de boeiboorden en het desbetreffende kozijn onverstord. Verstoring van de aangetroffen zomerverblijfplaatsen is dan ook op voorhand te voorkomen waardoor geen overtreding plaatsvindt van de Wet natuurbescherming.

Conclusie

De renovatiewerkzaamheden leiden niet tot verstoring of vernietiging van de aangetroffen zomerverblijfplaatsen en mogelijk milde winterverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuizen en ruige dwergvleermuis. Tevens leiden de voorgenomen plannen niet tot verstoring of vernietiging van de aangetroffen vaste rust- en verblijfplaatsen van de gierzwaluwen. Vervolgstappen ten opzichte van streng beschermde diersoorten zijn dan ook niet aan de orde.

Econsultancy
Boxmeer, 10 oktober 2018

Verklarende woordenlijst

Activiteitenplan

Een activiteitenplan dient als begeleidend document voor een ontheffingsaanvraag. In het activiteitenplan zijn maatregelen verwoord waarmee de functionaliteit van een rust- of verblijfplaats van een beschermde soort behouden blijft en schade aan individuen wordt voorkomen.

Externe werking

Niet alleen activiteiten in een Natura 2000-gebied/EHS hebben invloed op de staat van instandhouding van het gebied, ook activiteiten buiten het gebied kunnen de natuurwaarden in een gebied beïnvloeden. Dit wordt "externe werking" genoemd. Er bestaat geen ruimtelijke grens voor externe werking: bepalend zijn de effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van de soorten en habitattypen in het Natura 2000-gebied/ EHS, ongeacht de afstand tot het beschermde gebied.

Expert Judgement

Inschatting van een deskundige op grond van zijn kennis en ervaring.

Foerageerhabitat

Het gebied waarbinnen een soort voedsel zoekt.

Foerageren

Zoeken en vinden van voedsel door dieren (jachtgebied).

Functioneel leefgebied

Hiermee wordt het gebied dat is benodigd om de functionaliteit van een voortplantingsplaats of van een vaste- rust of verblijfplaats te behouden. Een nestlocatie of voortplantingsplaats kan bijvoorbeeld alleen succesvol functioneren, wanneer er voldoende habitat (schuilgelegenheid, voedsel etc.) van voldoende kwaliteit aanwezig is om te kunnen paren, eieren te leggen en jongen groot te brengen.

Gunstige staat van instandhouding

Er is sprake van een gunstige staat van instandhouding van een soort of habitatype als de omstandigheden waarin de soort of het habitatype voorkomt perspectief bieden op een duurzaam voortbestaan van die soort of dat habitatype.

Habitat

Omvat de plaatsen waar een bepaald organisme voorkomt doordat de abiotische en biotische factoren (niet levende en levende natuur) van die plaatsen voldoen aan de eisen en toleranties die het organisme stelt om te kunnen overleven, groeien en zich voortplanten.

Kraamverblijfplaats

Voortplantingsplaats van vleermuizen. Het gaat hierbij vaak om de vrouwelijke exemplaren van een kolonie (ook wel kraamgroep genoemd) die gezamenlijk hun jongen grootbrengen. De aantallen vleermuizen in een kraamgroep kun oplopen tot meerdere honderden exemplaren.

Landschappelijk inpassingsplan

Het inpassen van ruimtelijke ontwikkelingen in het buitengebied middels een ontwerp van de groenvoorziening, dat voldoet aan het beleid ten aanzien van ruimtelijke kwaliteit. Hierdoor wordt zorg gedragen dat een ruimtelijke ontwikkeling past in het landschap.

Landhabitat

Amfibieën zijn voor de voortplanting afhankelijk van water. Buiten de voortplantingsperiode maakt de soortgroep gebruik van landhabitat als onderdeel van het leefgebied. Landhabitat voor amfibieën omvat onder andere structuurrijke of opgaande vegetatie zoals (loof)bos, houtwallen, struikgewas, heide, ruigtekruiden, vegetaties en moeras.

Mitigerende maatregelen

Maatregelen die negatieve effecten bij een ingreep voorkomen of reduceren.

Omgevingscheck

Een omgevingscheck wordt uitgevoerd bij verlies van leefgebied van een jaarrend beschermde functie van een soort die door een ingreep (tijdelijk) verloren gaat. De omgeving van de ingreep wordt door een ter zake deskundige beoordeeld op aanwezigheid van voldoende alternatief leefgebied en/of potentiële verblijfplaatsen.

Ontheffing

De Wet natuurbescherming is gemaakt om planten- en diersoorten die vrij in het wild leven te beschermen. Om deze kwetsbare soorten te beschermen bevat de Wet natuurbescherming een aantal verbodsbepalingen. Onder bepaalde voorwaarden mogen de activiteiten wel doorgaan, daarvoor kan een ontheffing benodigd zijn. Een ontheffing is een besluit waarbij in een individueel concreet geval een uitzondering op een wettelijk verbod wordt gemaakt.

Paarverblijfplaats

Dit is een verblijfplaats die hoofdzakelijk in het najaar (september/oktober) door vleermuizen worden gebruikt om te paren. Eén mannetje kan een dergelijke verblijfplaats met meerdere vrouwtjes delen. In de omgeving van de paarverblijfplaats wordt veelal door het territoriale mannetje middels baltsvluchten getracht vrouwtjes aan te lokken.

Populatie

Een biologische populatie is een groep individuen van dezelfde soort die zich onderling voortplant en als zodanig geïsoleerd is van andere zulke groepen.

Rode Lijst

Rode Lijsten laten zien welke soorten zijn verdwenen en welke soorten in een gebied sterk zijn achteruitgegaan of zeldzaam zijn. Er bestaan verschillende Rode Lijsten. Voor vogels, voor zoogdieren, planten, paddenstoelen, insecten en voor allerlei andere soortgroepen. Rode Lijsten hebben geen officiële juridische status. Plaatsing op de lijst maakt een dier dus nog geen 'beschermde diersoort' in de zin van de Wet natuurbescherming. De Rode Lijsten hebben in de praktijk wel een belangrijke signaleringfunctie. Door de Rode Lijst te raadplegen, kunnen alle instellingen die met natuurbehoud te maken hebben rekening houden met bedreigde soorten.

Significant negatief effect

Een effect is in het kader van de Wet natuurbescherming significant als de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied dreigen te worden aangetast.

Het begrip 'significant' staat centraal in de toepassing van het beschermingsregime voor Natura 2000-gebieden bij zowel vaststelling van beheerplannen als de vergunningverlening. Het bepaalt of een uitvoerige toetsing, een zogenaamde passende beoordeling, moet worden uitgevoerd. Indien als gevolg van een ingreep de toekomstige oppervlakte habitat of leefgebied, aantal van een soort of kwaliteit van een habitat lager zal worden dan zoals bedoeld in de instandhoudingsdoelstelling, dan kan sprake zijn van significante gevolgen. Voor het goede begrip, de soorten hoeven er niet te zitten, het gebied moet geschikt zijn voor de soorten.

Vaste rust- of verblijfplaats

Een plek binnen het leefgebied van een soort die essentieel is voor de levenscyclus van een individu. De Wet natuurbescherming omschrijft niet exact wat een vaste rust- of verblijfplaats is. Dit is soortafhankelijk.

Vliegroute

Een vaste route die door vleermuizen wordt gebruikt tussen de verblijfplaatsen naar foerageergebieden.

Winterverblijfplaats

Verblijfplaats die gebruikt wordt om de periode van winterrust te overbruggen. Voor vleermuizen zijn dit vorstvrije, maar koele en vochtige plekken. Er kan sprake zijn van massaverblijfplaatsen, verblijfplaatsen van kleine groepen of één of enkele individuen.

Zomerverblijfplaats

Is een vleermuisverblijfplaats anders dan een kraamverblijf. Buiten de kraamperiode worden deze door vrouwtjes gebruikt, binnen de kraamperiode door individuele mannetjes.

